



בש"פ 8910/14 - מדינת ישראל נגד ישראל דרימן

בבית המשפט העליון

בש"פ 8910/14

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

העוררת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב:

ישראל דרימן

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
במ"ת 11933-12-14, שניתנה ביום 25.12.2014 על
ידי כבוד השופט ר' וינוגרד
ד' בטבת התשע"ה (26.12.14)

תאריך הישיבה:

בשם העוררת:

עו"ד הילה גורני

בשם המשיב:

עו"ד ראובן בר-חיים

החלטה

מונח לפניי ערר מטעם המדינה על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים (מ"ת 11933-12-14, כב' השופט ר' וינוגרד), בגדרה נדחתה בקשת המדינה לעצור את המשיב עד לתום ההליכים. שחרורו של המשיב עוכב על מנת לקיים דיון בערר. הצדדים טענו בדיון שנערך בפניי וזוהי החלטתי.

1. כנגד המשיב, יליד 1985, הוגש כתב אישום המייחס לו עשרות עבירות מין חמורות, במסגרת ארבעה אישומים שונים. על פי המתואר בשני האישומים הראשונים, במהלך השנים 2012-2013 ביצע המשיב במתלוננת 1 - בהיותה בגילאי 12-13 שנים - מעשי סדום ומעשים מגונים שלא בהסכמתה החופשית. באותה עת עבד המשיב בעמותת חסד



שבה התנדבה מתלוננת 1. המעשים פסקו בעת שהמשיב חדל לעבוד בעמותה. בראשית שנת 2014, בטרם מלאו למתלוננת 1 חמש עשרה שנים, פגש בה המשיב באקראי. ממועד זה ואילך נפגש עמה פעמים רבות, שבמהלכן ביצע בה מעשים דומים. בגין מסכת זו הואשם בביצוע עשרות עבירות של מעשה סדום ושל מעשה מגונה לפי סעיפים 347(ב) בצירוף סעיפים 345(א) ו-345(ב)(1), וסעיף 348(ב) בצירוף סעיף 345(ב)(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977, בהתאמה.

על פי המתואר באישום השלישי, ביצע המשיב בשנת 2011 מעשה מגונה במתלוננת 2, מתנדבת בת כ-16 שנים בארגון החסד שבו עבד המשיב. המעשה בוצע בעת שהמשיב הציע לסייע לה והסיע אותה ברכבו. בגין מעשה זה הואשם בעבירה של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין. על פי המתואר באישום הרביעי, לקראת סוף שנת 2014 נפגש המשיב עם מתלוננת 1 וחברתה מתלוננת 3. השלושה נסעו למקום מבודד, ושם נישק את מתלוננת 3 ונגע בחזה. בהמשך ניסה לבצע בה מעשה סדום, אך היא סירבה לכך. למחרת טלפנה מתלוננת 3 למשיב וביקשה להיפגש אתו. המשיב שוב נישק אותה ונגע בחזה, ובשלב מסוים ניסה להחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה חרף סירובה. בשלב מסוים ביקשה מתלוננת 3 מן המשיב לחדול ממעשיו, אך הוא הניח את ידה על איבר מינו בניגוד להסכמתה. בגין מעשים אלה הואשם המשיב בעבירות של מעשה מגונה לפי סעיף 348(ב) לחוק העונשין; ניסיון לבעילה אסורה בהסכמה, לפי סעיפים 346(א) ו-25 לחוק העונשין; וניסיון למעשה סדום, לפי סעיף 347(א) ו-1 לחוק העונשין.

במקביל להגשת כתב האישום הוגשה בקשה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים. בית המשפט המחוזי קבע כי הראיות לכאורה באשר לשני האישומים הראשונים הן חלשות למדי או ברף התחתון ביותר, למעט הראיות לכאורה לביצוע מעשים מגונים במסגרת האישום השני, שהן חזקות יותר. עוד נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לגבי האישומים השלישי והרביעי. בית המשפט הוסיף וקבע את קיומה של מסוכנות, והורה לבצע תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. שירות המבחן קבע כי רמת הסיכון להישנות העבירות היא גבוהה, והמליץ על מאסר בית בתנאים מגבילים. בית המשפט המחוזי קבע כי לנוכח חולשת הראיות ביחס לשני האישומים הראשונים, המסוכנות העולה מן המשיב והחלופה המוצעת, יש לשחרר את המשיב למעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני. על החלטה זו נסוב הערר שלפני.

2. המדינה טוענת כי גם לגבי האישום הראשון והשני ישנן ראיות לכאורה, אשר די בהן בכדי להורות, בשלב הנוכחי, על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. טענה זו מבוססת על עדותה של מתלוננת 1, אשר תיארה את המעשים בפירוט ובאופן הנחזה כאותנטי, ועל חיזוקים בדמות יתר העדויות. באשר לסתירות שונות שנתגלו בין הגרסאות השונות שמסרה, נטען כי אלה אינן מחלישות את עוצמת הראיות לכאורה. בנוסף לכך, טוענים באי-כוח המדינה כי חלופת המעצר שקבע בית המשפט המחוזי אינה מאיינת את מסוכנותו של המשיב.

מנגד, טען הסנגור בדיון שנערך לפני כי חולשת הראיות לכאורה עולה ביחס לכל אחד מארבעת האישומים. באשר לשני האישומים הראשונים, מצביע הוא על סתירות שונות, לשיטתו, בין הגרסאות השונות שמסרה מתלוננת 1. כן טוען הוא כי העדויות בדבר מצבה הנפשי בשנים 2012-2013 אינן עולות בקנה אחד עם המעשים שעברה, לטענתה. לבסוף מצביע הוא על מחדלים שונים שנפלו, לדידו, בחקירת המשטרה את האירועים. בכל הנוגע לאישום השלישי טוען הסנגור כי הקשיים שהיו למתלוננת 2 בזיהוי המשיב מעידים כבר בשלב זה על כך שלא ניתן לסמוך על עדותה. לעניין האישום הרביעי, מפנה הוא להודיית מתלוננת 3 שראשיתם של מעשים נעשו בהסכמה, ואף ביוזמתה. לשיטתו, הדבר מעיד על כך שמסוכנות המשיב נמוכה. עוד טוען הוא כי לא הובאו ראיות לכאורה לכך שידע כי מדובר במי שטרם מלאו לה 16 שנים.



3. לאחר שעיינתי בחומר שהונח לפניי ושמעתי את טענות הצדדים, מסקנתי היא כי לא ניתן לשחרר את העורר לחלופת המעצר המוצעת. העבירות המיוחסות למשיב הן חמורות. כמות העבירות והנסיבות בהן בוצעו - ובעיקר המעשים המפורטים בשני האישומים הראשונים - מקימות עילת מעצר חזקה. המחלוקת נסובה סביב שאלת התשתית הראייתית הלכאורית לביצוע המעשים. הלכה היא כי ראיות לכאורה הן "ראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיוודן במהלך המשפט... יוביל לראיות (רגילות) אשר מבססות את אשמת הנאשם מעל לכל ספק סביר" (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, פסקה 12 (1996)). בשלב זה, אין בית המשפט בודק האם הראיות מוכיחות את אשמת הנאשם מעבר לכל ספק סביר אלא רק את הכוח ההוכחתי הפוטנציאלי האצור בחומר החקירה. כפי שציין בית המשפט המחוזי, יש לשקול לא רק את קיומן, אלא גם את עוצמתן של הראיות לכאורה. במקרה הנוכחי סבורני כי עומדות הראיות הקיימות במבחן זה. די לומר כי כך הוא המצב באשר לשני האישומים הראשונים, שנדמה כי הם החמורים יותר מבין האישומים מבחינת כמותם וטיבם.

האישום הראשון מתבסס על הגרסה האחרונה שמסרה מתלוננת 1 במשטרה, וכן על עימות שנערך בינה ובין המשיב. אין המדובר בתיאורים כלליים, אלא בגרסה מפורטת המכילה מקומות, זמנים ופרטים מדויקים של האירועים עצמם. כנגד אלה טען הסנגור שחלק מפעולות החקירה לא בוצעו ושעדות מתלוננת 1 אינה זוכה לחיזוקים נוספים. אף אם יש ממש בדברים אלה, אין המדובר ב"פירכות הגלויות על פניהן" או "ליקויים בסיסיים בהצגת הדברים" (ראו ב"ש 322/80 מדינת ישראל נ' יחיעם אוחנה, פ"ד לה (1) 359 (1980)). מקומן של טענות אלה הוא ההליך העיקרי, אשר בו על התביעה להוכיח טענותיה למעלה מכל ספק סביר.

טענה נוספת של הסנגור נוגעת להתפתחות שחלה בין הגרסאות, ולכך שמרבית המעשים שתוארו בגרסה המפורטת יותר לא נמסרו בהזדמנויות קודמות. בחלק מהגרסאות הקודמות מתלוננת 1 אף הכחישה כי ראתה את איבר מינו של המשיב. צודק הסנגור בכך שההבדלים בין הגרסאות השונות מעלים קושי. אך עיון בהן מעלה כי גם כאן אין מדובר בסתירות מהותיות אשר בכוחן לאיין את עצמת הראיות בשלב הנוכחי. כבר בגרסה הראשונה שמסרה, בה ניסתה "לגונן" על המשיב, טענה מתלוננת 1 כי היה ביניהם מגע מיני הכולל נשיקות ונגיעות בחזה בעודה בת 12. עוד הוסיפה כי ביקש שתיגע באיבר מינו. גם אם בגרסאות מאוחרות הוסיפה מעשים חמורים יותר, שאת קיומם הכחישה בגרסה הראשונה, גרעין הדברים טמון כבר בראשיתם. כפי שנקבע לא פעם, הבדלים מעין אלה מאפיינים פעמים רבות עדויות של קרבת עבירות מין. בכך אין לפגוע בהכרח במהימנותם (ראו למשל ע"פ 5582/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 85 לפסק דינו של השופט עמית (20.10.2010)). על הבחינה להיות קונקרטית - האם מדובר בסתירות מהותיות על פני הדברים אם לאו. מתלוננת 1 התייחסה להבדלים שבין גרסאותיה ומסרה הסבר הגיוני להתפתחות גרסתה. לטענתה, חששה כי אם תחשוף את המעשים יפגע המשיב בשמה הטוב, ורק לאחר שכבר החל להוציא את דיבתה רעה חדלה לחשוש. הדברים עולים גם מן הגרסאות עצמן ומן ההקשר שבתוכו בוצעו המעשים. כמובן שבכך אין לקבוע כל ממצאים באשר למהימנות המתלוננת - זו תתברר בהליך העיקרי. אך בשלב הנוכחי די במה שהוצג.

יתר על כן, הבחינה של כל אישום ואישום אינה נעשית באופן מנותק מיתר האישומים. על בית המשפט להביט על התמונה העולה מסך כל הראיות לכאורה, ביחס לכל אחד מן האישומים. בית המשפט המחוזי קבע כי קיימות ראיות לכאורה בנוגע לעבירות המעשה המגונה של האישום השני, וכן לאישומים השלישי והרביעי. כאמור, הסנגור הלין גם על קביעות אלה, ומוכן אני להניח לטובתו שבראיות לגבי האישום השלישי אין די. אולם בכך לא סגי. ביחס לאישום השני מודה המשיב בחלק מן המעשים, אך טוען כי נעשו בהסכמה וכי סבר שמדובר בבגירה. יש ביסוס בחומר הראייתי לכך שידע, או שחשד ועצם עיניים, על גילה של מתלוננת 1. הדברים נכונים אף ביחס למתלוננת 3 ולאישום הרביעי. גם אם חלק מן המעשים בוצעו בהסכמה, די בהודעות שמסרו המתלוננת כדי לבסס את החשד שחלק מן המעשים חרגו



מהסכמה זו, וכי המבקש ידע על גילה של מתלוננת 3 או חשד ונמנע מלברר זאת.

על כן, גם אם נניח כי בעניין האישום השלישי אין די ראיות לכאורה, די בשני האישומים הראשונים. יודגש כי אף המדינה הסכימה כי אין להעניק משקל רב לאישום השלישי במסגרת בקשה זו, גם בשל טיב העבירות המיוחסות למשיב. כאמור, הראיות לכאורה באישום הראשון מעניקות, בשלב זה, חיזוק לראיות לכאורה באישום השני, וכן להפך. הראיות באישום הרביעי שהוכחו לכאורה, מפי מתלוננת נוספת, אף הן מחזקות את איכות הראיות בשני האישומים הראשונים.

כאמור, מסוכנות המשיב נובעת ממעשיו, ובעיקר מן האישומים הראשונים. לכך מתווסף האמור בתסקיר המעצר, בו הוערך כי המשיב חש משיכה לקטניות ורצון לספק את צרכיו המיניים באמצעותן, כי קיימים אצלו עיוותי חשיבה וכי נראה כי התנהגותו כרוכה במניפולציה והסתרה של כוונותיו. משילוב כל אלה נדמה ש"לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור, שפגיעתם בחירותו של הנאשם, פחותה" (סעיף 21(ב)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996). גם אם החלופה המוצעת היא בעיר אחרת מזו שבה מתגוררות המתלוננות, אין בה כדי למנוע מן המשיב למנוע ביצוע מעשים דומים בקטניות אחרות.

מסקנתי היא כי אין זה נכון ששני האישומים הראשונים הוכחו ברף הנמוך של הראיות לכאורה. יש להבחין בין קווי הגנה אפשריים, למשל התפתחות מסירת הגרסה, לבין עדותה המפלילה והברורה של מתלוננת 1 בחלק מתלונותיה. על רקע חומרת המעשים והמסוכנות הסטטוטורית שעולה מהן, יחד עם תוצאות הבדיקה הפרטנית, דין הערר להתקבל. אמנם תסקיר המבחן המליץ על שחרור למעצר בית, אך בחינת הערכת המסוכנות על ידי שירות המבחן נוטה אף היא לטובת עמדת המדינה. כך עולה מהתנהגותו, לכאורה, של המשיב.

4. הערר מתקבל. המשיב יעצר עד לסיום ההליכים המשפטיים בתיק העיקרי.

ניתנה היום, י' בטבת התשע"ה (1.1.2015).

ש ו פ ט